

Mozgástanulmányok,
Pécsi Országos Színházi Találkozó

Szoboszlai Annamária
2010. június 06.

A POSZT-on hagyomány a színiiskolák bemutatkozója. A beszéd-, ének- és mozgásórákon olykor az egyszeri látogató is részt vehet, de többnyire „csak” nézünk: mit tanulnak a jövődöbéli színészek.

Állt egyszer egy Nemzeti Színház, és amikor az már nem állt többé, hanem romokban hevert, akkor a társulatnak új fedél után kellett néznie. Ám ahogy hontalanra lett a Nemzeti, úgy szakadt vége annak a kiváltságos helyzetének is, hogy a Színművészeti jól képzett másodszínészekkel, statisztákkal lássa el. Gondoltak egyet, és 1966-ban létrehozták a Nemzeti Stúdiót. Innen is lehet befutott színész valaki, nem csak a fő-főiskoláról... A 90-es évek második felében a színészképző Pesti Magyar Színiakadémiává keresztelődött (igazgató: **Kovács Gábor Dénes**). Az itt tanulók három év után OKJ-s oklevelet és segédszínészi végzettséget tanúsító bizonyítványt kapnak.

A POSZT-on az elsősöket láthattuk fél órában, de nem színészként. Azt mutatták be, hogy hol tartanak a testképzésben. A pantomimmal (tanár: **Karsai János**) kezdték. Egy erős, izmos és egy testes fiú áll szemben. Harcművészek elszánt méltóságával, lassan oldalazva, összecsapásra készen méregetik egymást; bot hiányzik csak a kezükből, hogy az aláfestő magyar népzene felélessze az igazi virtust. Majd, mintegy észlve, hogy nincsenek maguk (a Bazilika előtti sétatéren fedetlen ázó közönség épp őket lesi), hirtelen leguggolnak. A jelenet jó párszor

Jelenetek a mozgástanulmányokból

megismétlődik, és minden alkalommal egy-egy újabb képnek ad helyet: képek a gyermekkorból (játsszótér, homokozó, ugráló-kötelezők), az első elszívott bagóról, a katonaságról a gépfegyverrel. Legvégül a halottjáért istenhez könyörgő anya képe elevenedik meg. A diákok lelkesek, de egyelőre jobban bíznak a mimikájukban, mint a testük képességeiben. A legtöbben csak eljátszzák a mozdulatokat. „Pantomimest” alakítanak. Hiányzik a kezük, a talpuk alól a láthatatlan, de általuk mégis létezhető világ; nehéz elhinnem, hogy amit fognak, azt valóban leteszik, hogy amit megragadnak, azt tényleg tartják, emelik. A kötelezés sem jön össze, mert a kötélhajtást mímelő fiúk mozgásával együtt szökkenő lánynak igazából folyton el kellene akadnia. Vagy megbotlania. Az illúzióteremtés pontatlan. Nem fegyvermeződtek még be a mozdulatok, nyerek a kezek, a fejek, a lábak. Csak az arc él, túlzottan is. Viszont kitűnik, hogy nem minden az arányos, jó test...

A következő rész a jazztáncé (tanár: **Cortes Sebastian**), bár vegyül itt minden, a sebtében föliskicelt alaphelyzet miatt is: könnyű erkölcsű leányok és laza pasik adnak egymásnak találkozt, de alig-másodperceken belül ez az amerikai, sötét sikátoros kezdés magyar házibulivá szelődül. És „megáll az idő...”. A fiatalok végre elemükben lehetnek. Testükkel nem kell mindent utánozniuk (panto-mim), csak a tánc van, a jazz, a rock and roll, a swing – és a sztori, hogy az egyedülálló lány hogyan próbál pasit szerezni magának az egyre összetebb bújó párocscák közt. Több tér marad tehát a színészetnek, bár a fiúknak a táncstudásuk miatt sem kell szégyenkezniük. Egyikük-másikuk igazi rongyláb, és még a karaktert is hozza: a flegma fapofát, aki csak úgy odaveti a tagjait a zene ritmusára (de épp jókor); vagy a macsó világfit. A legmulatságosabb az a mackós alkatú növendék, aki olyan reményteljes reménytelenséggel koslat az egyik lány után (gerincben előre görbülve, fejét s kezét a zene ütemére rázva), hogy csak pislogunk.

Fotó: Tóth László (A képek forrása: poszt.com)

A kontakt(-hoz hasonló) bemutatóban már kevésbé remekel a csapat (tanár: **Gyöngyösi Tamás**). Kellenének a tónusba hozott – vagy legalábbis meggyőzőbben belakott – testek, mert a „mímelés” zavaró és modoros. Egy színésznek nem kell táncossá gyűrnie magát, de egy kinyújtott láb, egy erőteljes áthatott kar (tudni, hogy hol az erő eredője, és hogy milyen irányba hat), egy minden ízében tudatosan végrehajtott mozdulat nem válik kárára. A „kontakt” fogalma a színiakadémiások esetében emeléseket, ugrásokat, akrobatikát takar, s eleinte eszközt is használnak (kardot). Aztán egymásra utalódnak, és egymás hátán fordulnak, vetődnek át, ugranak nekifutásból a másik karjaiba, ölébe. És bár az egész mint kontakt-technika egyáltalán nem meggyőző, mert hiányzik belőle az esetlegesség izgalma, a tisztán a társra való odafigyelésből megszülető megoldás, vannak köztük, akik már most képesek magukra vonzani a figyelmet.

Esemény: Mozgástanulmányok

Előadók: Pesti Magyar Színiakadémia, I. évfolyam, Babócsai Réka, Görgényi Fruzsina, Habócski Máté, Illés Alexa, Illés Olivér, Illés Éva, Kozma Gábor, Papp István, Pásztor Ádám, Szemerédi Bernadett, Vajai Flóra

Rendezőtanárok: Cortes Sebastian–Gyöngyösi Tamás–Karsai János

Osztályvezető tanárok: Őze Áron–Szélyes Imre–Végh Péter

Igazgató: Kovács Gábor Dénes

Helyszín: Pannon Power Sétatér, Pécs

Időpont: 2010. június 4.